

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 180

Maribor, sobota 9. avgusta 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

G. Živković v severni Dalmaciji

TRIUMFALNA POT PREDSEDNIKA VLADE.

KNIN, 9. avg. Včeraj zjutraj je general Živković odpotoval iz Šibenika v Biograd na moru, kamor je prispel krog 9. Vsa obala od Šibenika do Biograda je bila v zastavah in polna naroda. V Biogradu je čakala ogromna množica, s Sokolstvom na čelu, ki je navdušeno vzklikala in prepevala narodne pesmi, svirale so godbe, streljali možnarji, zvonili zvonovi. Ob vhodu v mesto je stal ogromen slavolok.

V pristanišču je pozdravil vladnega predsednika najprej župan Rude Bačinčić, nato sreski načelnik. G. Živković se je zapletel z navzočimi zastopniki oblasti, cerkve in šol ter naroda v živahen pogovor o razmerah. Nato je med gostim špalirjem naroda krenil v občinsko hišo, med neprestanimi ovacijami naroda. V svečani občinski seji je župan ponovno izrekel dobrodošlico. Gromovito vzklikanje kralju, Jugoslaviji, vojski, kraljevemu domu itd. je sledilo.

Predsednik vlade je v svojem odgovoru izjavil, da je srečen in zadovoljen nad lepim in prisrčnim sprejemom. Kralj in vlada se hočeta brigati za te lepe, sicer pasivne, a tako patriotične

kraje. Tudi občinski svet naj z vso silo dela za blaginjo naroda in države. Že med govorom, zlasti pa po njem so se na trgu neprestano ponavljale manifestacije in ovacije kralju in predsedniku.

Po seji je predsednik vlade na sreskem načelstvu sprejel na znanje poročila o položaju ter zastopnike Sokola, duhovščine, učiteljskega in razne druge deputacije. Nato si je peš ogledal mesto.

Krog 11. se je napotil v Benkovac, kjer je bil sprejem enako prisrčen, kraj ves v zastavah, in ob zvonjenju zvonov in streljanju je pozdravljala predsednika vlade večtisočglava množica.

Popoldne je predsednik vlade posetil Djezersko in Kistanje, ob 16. pa je prispel v Knin.

Povsod vse v zastavah, v Kninu mnogo tisoč ljudi navdušeno manifestira. Vladni predsednik je najprej obiskal Sokolski dom, nato pa razne urade. Pred obćino ga je na čelu obč. sveta pozdravil župan. Cela pot po severni Dalmaciji je bila triumf jugoslovenske in državne ideje.

Diktatura tudi v Rumuniji?

ZLOHOTNE VESTI IZ KROGOV LIBERALCEV, ČLAN VLADE DEMANTIRA.

LONDON, 9. avg. Dopisnik »Daily Telegrapha« poroča iz Bukarešte, da se v tamšnjih političnih krogih širijo vesti o skorajšnji proglasitvi diktature v Rumuniji. Te vesti izhajajo zlasti iz vrst liberalcev, ki trde, da Maniuva vlada ni sposobna, da bi obvladala težavni položaj, ki je nastal v rumunskem političnem življenju. Vlada bo radi tega podala ostavko, da omogoči kralju Karlu uvedbo diktature po vzorcu Jugoslavije in Italije.

Minister za notranje zadeve Vajda Volevod je na nekem shodu javno odobravala zadnje protiizidovske izgrede in prišel zaradi tega v oster konflikt z ministrskim predsednikom Maniujem.

Minister trgovine Madgearu pa te vesti odločno demantira in izraža prepričanje, da vlada g. Maniuja uživa zaupanje kralja in naroda in bo dosledno izvedla svoj program.

Tudi Nemčija za Briandova Paneuropa

BERLIN, 9. avg. Min. predsednik Brüning je na zborovanju nove državne stranke imel programatičen govor, v katerem se je izjavil tudi o Briandovi akciji za evropsko unijo. Pozdravljajoč ta predlog je poudaril, da je Evropi predvsem potrebna tudi politična stabilizacija, ker sedanja splošna kriza ni samo gospodarska, ampak v veliki meri tudi političnega značaja.

Poštna hranilnica v juliju

BEOGRAD, 9. avgusta. Meseca julija je pristopilo 4725 novih vlagateljev in jih ima poštna hranilnica sedaj 106.249. Vsota vlog je narasla za 12 milijonov Din, in so znašale vloge koncem julija 167.484.276.56 Din. Čekovni

odobranje higijenske sekcije Društva Narodov, ker so služile in še služijo higijenske ustanove v Jugoslaviji kot vzor strokovnjakom, ki so imeli nalogo reorganizirati ministrstvo narodnega zdravja in zdravstveno službo v Turčiji in Kitajski.

promet je pri 18.644 čekovnih računih znašal v juliju 5.693.635.020.08 Din. Skupne hranilne vloge in vloge na čekovni račun znašajo nad eno milijardo dinarjev.

120 milijonov za Plitvička jezera

BEOGRAD, 9. avg. Za ureditev Plitvičkih jezer, o katere načrtu smo te dni poročali, je odobren za začetna dela kredit 120 milijonov dinarjev.

Silen požar v Galacu

BUKAREŠTA, 9. avgusta. Sinoči je v skladiščih pristanišča v Galacu izbruhnil ogromen požar. Ogenj je obšel vsa skladišča s silno naglico. Vsled dušičnega dima in velike vročine je bilo gašenje zelo težavno. 5 gasilcev je smrtno ponesrečilo, 5 delavcev je zasil zid, ki se je porušil. Gasilci in vojaštvo so delali celo noč in so šele proti jutru mogli požar omejiti. Parniki so morali kmalu po izbruhu ognja iz pristanišča odpluti, ker je bila tudi za nje nevarnost požara. Škodo cene na 150 milijonov.

Rubež za 72 let naprej.

Nek mariborski trgovec je zarubil pokojnino državnemu nameščencu, ki trgovcu dolguje račun za prodano blago. Direkcija državnih železnic pa je trgovca g. M. F. te dni obvestila, da je trgovčev terjatev zabeležila na pokojnino dolžnika na tretjem mestu in bo baje lahko pričela s poravnavo približno po 72 letih in sicer v mesečnih obrokih po Din 10. Želeti je torej tako dolžniku in upniku dolgo življenje.

Zanimiva zgodba o kupljenih prašičih.

Prejšnji teden je prodala kmetica iz Sv. Jakoba v Slov. gor. na mariborskem svinjskem sejmu neznanca dva prašiča pa Din 300 ter tudi takoj prejela plačilo. Neznancu se je zelo mudilo ter je takoj po izplačilu odšel s pripombo, da se bo kmalu vrnil. Prevzel ni niti živinskega potnega lista. Kmetica pa je nato zastoj čakala ure in ure nepoznanega kupca, ki se ni povrnil niti tedaj, ko so že zapirali svinjski sejem. Kmetica je morala radi tega prodane svinje odpeljati s sejo in je nato še čakala s prodano robo na običajnem shajališču kmetov s sejo, pri gostilničarju Vlahoviču, toda tudi tja ni bilo nepoznanega kupca, tako da je morala kmetica proti večeru peljati prodani svinji z denarjem vred nazaj na svoj dom k Sv. Jakobu. Kupec se še dosedaj ni javil, ker očitno ne ve, komu je izročil denar za kupljeni svinji. Neznavec, ali komur je o tem kaj znano, se naj javi pri mestni klavnici oziroma tržnem nadzorstvu, kjer bo zvedel ime kmetice.

Žrebica je ušla

iz hleva pri Sv. Marjeti ob Pesnjaci Mariji Vogninčevi v noči na torek. Žival je črne barve in je še do danes niso mogli najti. Baje so jo videli že prvo noč v Košakah.

Nezgodba delavca.

Žagarju Hermanu Mošicu pri trgovcu Pistorju v Mlinski ulici, je večeraj popoldne med delom žaga opasno ranila desno roko. Rešilni oddelk mu je najprej nudil prvo pomoč, potem pa ga odpeljal v splošno bolnico.

Neznan utopljenec.

Orožništvo iz Polenšaka javlja, da so našli dne 3. t. m. v potoku Črncu, blizu vasi Gabernik, pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, neznanega utopljenca, ki ni imel pri sebi nobenih listin in se do danes ni mogla ugotoviti identiteta ponesrečenca. Najbrž pa gre za nekoga berača, ki se je prejšnji teden mudil v teh krajih.

Nezgodba v delavnicah drž. železnice.

Včeraj popoldne je padel 33letnemu kovaču Francetu Novaku na levo nogo dobršen kos železa. Poškodba je take narave, da so ga morali odpeljati v bolnico.

Konj je udaril

v Dobrovcah pri Hočah 6letno hčerko posestnika Mariniča, Ivanko ter ji strl levo nogo. Prepeljali so jo v bolnico. Ni mnogo upanja, da bi dekletce okrevalo.

Pri lenivosti črevesja,

boleznijeter in žolča, odebelelosti in protinu, katarju želodca in črevesja, obolenjih danke, odpravi naravna »Franz Josefova« grenčica zastajanja v trebušnih organih hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnišnicah uče, da uravna »Franz Josefova« voda izborna delovanje črevesja. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Mogočen razvoj socijalnega zdravstva v Jugoslaviji

Pred kratkim je bila v Draždanih higijenska razstava, katere se je udeležila tudi naša država. Razstava je nudila pregled desetletnega delovanja cele generacije zdravnikov, ki so s svojim vztrajnim delovanjem na socijalno-medicinskem polju dosegli, da je danes Jugoslavija med najkulturnejšimi državami na tem polju.

Pred vojno je bilo na vsem ozemlju naše države vsega skupaj okrog 10 socijalno-higijenskih ustanov. Koncem leta 1929. pa je bila vsa država prepletena s takimi ustanovami za izvrševanje raznih zdravstvenih nalog. Vsekakor je njih število še premajhno in delovanje nekaterih premalo intenzivno, a temelji so postavljeni, cilji določeni in brez dvoma je organizacija, čeprav še nepopolna, vendar pravilno zasnovana. Za vse ostalo je treba še mnogo časa in požrtvovalnega dela.

Na zemljevidu, ki je bil razstavljen v Draždanih, je bilo označenih: 10 higijenskih zavodov, 38 domov narodnega zdravja, 106 posebnih ustanov, 141 ga zdravstvenih postaj in 22 zdravilišč.

Higijenski zavodi in domovi narodnega zdravja so razdeljeni na oddelke in ustanove s posebnimi nalogami, in sicer: 45 bakteriološko-epidemičnih oddelkov, 407 protituberkuloznih dispanzerjev, 77 šolskih poliklinik, 64 ambulatorijev za spolne bolezni, 45 zavodov za zdravljenje stekline, 12 kemičnih oddelkov, 2 zavoda za izdelovanje serumov, 10 sanitetsko-tehničnih oddelkov, 28 ustanov za zaščito mater in dojenčkov, 16 postaj za trahom, 15 za malarijo, 10 higijenskih muzejev, 50 higijenskih razstav, 5 oddelkov za parazite in 2 socijalno-medicinska oddelka.

Zdravstvene postaje so po deželi. V njih področje spadajo narodna kopališča in potrebne ustanove za pregled šolske dece. One izvršujejo higijenska in socijalno-medicinska dela v eni ali več občinah.

Razen teh ustanov je treba zgraditi še novih. Temelji so postavljeni in v tej smeri je treba izpopolnjevati. Službo in akcijo je treba razširiti in poglabiti. To so nove naloge, pri katerih morajo sodelovati tudi banovine in občine, dokler ne zgradimo velike zgradbe za povzdigo in obrambo narodnega zdravja v Jugoslaviji.

V zvezi s tem je treba omeniti še članek, ki ga je objavil ugledni londonski dnevnik »Times« in ki govori o rezultatih delovanja načelnika v ministertvu nar. zdravja dr. Štamparju. V njem so obširno prikazane reforme našega ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja. List pravi, da je malo držav, ki imajo tako dovršeno organizacijo na polju higijene kakor Jugoslavija. Ta uspeh pripisuje dr. Štamparju, čigar metode odgovarjajo Jugoslaviji zelo dobro in so žele stvarno

Mariborski in dnevni drobiž

Spomenik Srečku Puncerju

V Celju se je sestavil poseben odbor za postavitev spomenika v koroških bojih aprila 1. 1919. padlemu koroškemu borcu-idealistu Srečku Puncerju. V odboru so gg.: Roš Franjo kot predsednik, Bremec Pavle, dr. Mejak Ervin, Novak Martin, Ravljen Davorin in Vrečko Franc. Odbor prosi našo narodno javnost, posebej pa še bojevnike, prijatelje in znanke našega Srečka, da pošljejo denarne prispevke za spomenik najkasneje do 6. septembra t. l. na Celjsko posojilnico. Odbor dopušča na željo položnice. V Ljubljani se lahko oddajo prispevki pri gg. Bremec Pavlu in Ravljen Davorinu. Spomenik se bo odkril ob priliki plebiscitne žalne manifestacije Celjske Sokolske župe v nedeljo, dne 12. oktobra t. l. popoldne na pokopališču v Braslovcah. Odbor je razposlal večje število nabiralnih pol na razne naslove ter je tozadavna zbirka že v prvem tednu dosegla prav lepe uspehe. Odbor.

»Službeni List«

kr. banske uprave Dravske banovine objavlja v svoji 17. št. od 8. tm.: zakon o izpremembi in dopolnitvah v zakonu o narodnih šolah z dne 5. dec. 1929; uredba o sanitetsko-tehniških predpisih za gradnjo javnih bolnic; naredbo o uvažanju živali v potniškem in poštnem prometu po železnici, ladji ali drugih dovoljenih prevoznih sredstvih ter po kopnem; pravilnik o opravljanju drž. strok. izpita predmetnih učiteljev II. kat. tehniških srednjih šol, višjih žensko-obrtnih šol, moških in ženskih strokovnih obrtnih (de lovodnih) šol po § 54. zakona o drž. uradnikih in ostalih drž. uslužbencih.

Naši pisatelji v Mariboru in okolici.

Minole dni sta se mudila v Mariboru dva odlična kulturna delavca iz Ljubljane: urednik »Ljubljanskega Zvona« gosp. Fran Albrecht ter urednik »Naše Dobe« g. Božidar Borko. Ogledala sta si Maribor in okolico, zlasti naše knjižnice in novo kopališče, šla sta preko Slovenskih goric in čez Apače v Prekmurje ter od tam v divni Jeruzalem, po povratku v Maribor sta obiskala tudi še bližnje Pohorje in se preko Maribora zopet vrnila v Ljubljano. Navdušena nad lepoto krajev in nad visokim kulturnim podvigom Maribora sta odnesla s svojega potovanja najlepše utise.

70-letnico

svojega rojstva obhaja jutri 10. avgusta v krogu svoje rodbine in bližnjih sorodnikov nadučitelj v p. g. Josip Mešiček. Zaslužnemu šolniku in narodnemu delavcu, ki je zlasti na svojem službenem mestu v Sevnici moral prenašati mnogo šikan od naših narodnih nasprotnikov, želimo o tej priliki, naj bi zdrav in srečen učakal ob strani svoje marljive soproge Anke, učiteljice v Krčevini in voditeljice tamošnje gospodinske šole, še tri nadaljnje dekadne jubileje svojega rojstva.

Iz sodne službe.

V višjo skupino so napredovali: višji oficijali Ivan Vidmar v Ormožu, Martin Pen v Rogatcu, Fran Duh v Mariboru, Jurij Vrhovnik v Prevaljah, Fran Ferencak v Slov. Bistrici, Josip Korošak v Ljutomeru, Fran Kopic v Mariboru, Martin Zorjan v Ptuj in Albert Zavodnik, preglednik mariborske kaznilnice; oficijali: Jakob Kresnik v Celju, Julij Amalijeti v Dolnji Lendavi, Alojzij Zupušek v Celju, Martin Trojner v Mariboru, Fran Avtišer v Celju, Filip Robida v Ptuj, Matija Meznarič v Mariboru, Josip Horvat pri Sv. Lenartu, Miha Visočnik v Mariboru, Ivan Rudolf v Ptuj, Matej Groblacher in Zorjan Matija v Mariboru, Fran Jureš v Dolnji Lendavi, Ivan Soklič v Gornji Radgoni; kancelist Josip Sik v Ormožu ter izvršna uradnika Anton Novak in Josip Novak v Mariboru.

Udeleženci deške ferijalne kolonije

Podmladka društva rdečega križa v Kaštel Lukšiču dobe fotografske slike pri foto-atelje »Eli«, Aleksandrova cesta 1 II, komad po 3 Din.

150 kg svinjskega mesa

se bo v pondeljek, dne 11. avgusta t. l. na stojnici pri mestni klavnici prodalo po Din 10.— za kilogram in sicer največ po 1 kg na odjemalca.

Iz št. Ilija v Slovenskih goricah.

Veliko slavlje se bo obhajalo dne 8. septembra v našem obmejnem št. Iliju: spomin na blagoslovitev in otvoritev Slovenskega doma, te važne trdnjave na naši najsevernejši meji, ki je bila dograjena s prispevki vseh slovenskih domoljubov. Obenem bomo proslavljali 30letnico ustanovitve domače posojilnice, ki si je pridobila za ohranitev slovenske grude, katero so hoteli tujci iztrgati domaćinom, najvažnejših zaslug. Oba zavoda sta bila in sta v prosvetnem, narodnem in gospodarskem oziru največje važnosti. Vsakemu dobremu Jugoslavanu morata biti zato sveta. Št. Ili je bil vselej ljubljene slovenskega naroda in je rešil mariborsko okolico. Zato ga pa tudi zdaj ne smemo pozabiti, ko obhaja tako imenitna spomina, kajti baš pred dvajsetimi leti je št. Ili blagoslovil svoj Slovenski dom z lastno krvjo v senci bajonetov avstrijskih orožnikov in njihovih rabljev. Zato pozivamo vsakega iskrenega Jugoslavana in vsa narodna in obrambna društva, da se te slovesnosti v kar največjem številu udeležijo. 8. septembra vse v št. Ili! — Pripravljalni odbor.

Otvoritev renoviranega kopališča v Slov. Bistrici.

V nedeljo 10. tm. bo tukajšnja podružnica Rdečega križa slavnostno otvorilo renovirano kopališče. Kopališče leži na posestvu dr. Ferdinanda Attemsa in so ga renovirali tudi z njegovo pomočjo. Kopališče je bilo že dolgo zaželjena potreba mesta. Renovirano kopališče bo menda odgovarjalo, povečalo so bazen, postavili nove kabine, zgradili bifet in postavili novo stranišče. Tudi svet okoli kopališča so spianirali. Popoldne bo slavnostna otvoritev s plesom in prosto zabavo v kopališču, zvečer pa ples in zabava v veliki dvorani Okrajne hranilnice. Tudi iz Maribora pričakujemo obisk! — a—

Članom Jadranske Straže.

Podpisani Oblastni odbor J. S. javlja tem potom vsem članom, da je prevzel prodajo lično izdelanih društvenih čepic, belih za poletje, temnoplavih za zimo, član udruženja g. Jakob Lah, trgovec na Glavnem trgu, kjer so čepice članom v izloži na ogled. Cena kape je zmerna, Din 70 za letne in Din 80 za zimске in lahko si jo nabavi vlak član, ki se izkaže s potrdilom, da je plačal članarino za l. 1930. Potrdilo se dobi pri društvenem blaginiku g. A. Lavrenčiču pri Ljubljanski kreditni banki v Mariboru, Oblastni odbor.

GRAŠKI VELESEJEM

od 30. avgusta do 7. septembra 1930.

ZIVINSKA razstava od 30. avg. do 2. sept.

VINSKA in SADJARSKA razstava od 30. avg. do 7. sept. 1930.

SPLOŠNA BLAGOVNA RAZSTAVA. VELIKI ZABAVNI PARK.

Velesejske legitimacije prodaja glavno zastopstvo Graškega velesejema: Bančna poslovalnica BEZJAK, — Maribor, Gosposka ul. 25; vse potovadne pisarne, kakor tudi vsi denarni zavodi. Sejska legitimacija velja kot avstrijski vizum, vsled česar obiskovalec sejsma ne potrebuje posebnega vizuma. Obiskovalci velesejema uživajo na jugoslovanskih, kakor tudi avstrijskih železnica 25% popust. Dalje dobi vsak obiskovalec 4 brezplačne vstopnice za Joaneum, Neues Museum, Landeszeughaus in Volkskundemuseum ter 25% popust v vseh gledališčih proti predložitvi sejske izkaznice. — Velesejska legitimacija stane samo 20 Din. 2227

Na naslov Kamničanov.

Našemu uredništvu je bilo že nekajkrat javljeno, da se oglašajo letoviščarji iz tujih krajev želeč informacij, kje bi se mogla dobiti v Kamnici stanovanja in hrana za nekaj tednov ali mesecev. Toda za enkrat še menda ni mogoče dati zadovoljivega odgovora. Docela razumljivo je, da bo spričo novega kopališča na Otoku takega povpraševanja vedno več in da bo vkljub morebitnemu hotelu na Otoku treba tudi v Kamnici pripraviti prostora za letoviščarje. Marsikateri meščan, ki pride na oddih, stanuje rajši v mirnejši hišici kot pa v hotelu. Kamničani naj o tem razmišljajo, saj bi bila možnost sprejemanja gostov tudi njim v korist!

Mariborske knjižnice v juliju.

V mesecu juliju je bil kljub mrtvi kulturni sezoni zelo živahen promet v javnih mariborskih knjižnicah. Ljudska knjižnica v Narodnem domu je namreč meseca julija izposodila 604 članom 1478 knjig, a knjižnica Delavske zbornice v palači Pokojniškega zavoda 766 obiskovalcem 1213 knjig; skupaj sta torej obe knjižnici izposodili v juliju 2691 knjig. Zanimivo je, da izkazuje obe knjižnici približno enako frekvenco.

Na našem trgu

je včeraj in davi tržni nadzornik vet. nadv. Hinterlechner zaplenil med drugimi poldrugo vedro pokvarjenih, neužitnih gob, 28 kg gnilega, nezrelega in preveč očitno črvicega sadja, 7 kg neužitnih paradižnikov ter nekemu mesarju pol-drugi kg svinjskih pljuč. — Davi je bilo tudi šepaharjem zaplenjenih več kg pljuč in nekaj jeter.

Sokol v Studencih

bode izvajal pri društvenem nastopu 15. tm. sledeče vaje: člani — društvene, članice — beograjske proste, ženska deca — »Gozdič je že zelen«, skupna orodna telovadba, moški naraščaj — tek z ovirami, člani — igre, ženski naraščaj — vaje na gredi, člani — drog, odbojka, člani — »Jadransko morje«. Vaje spremlja glasbeno društvo »Drava«.

Sestanek slovenskih dijakov celjske gimnazije,

ki so maturirali ali bi mogli maturirati med svetovno vojno ter l. 1919. in l. 1920., se vrši definitivno dne 6. in 7. septembra 1930 v Celju z naslednjim programom: 6. septembra ob 20. pozdravni sestanek došlih tovarišev in gg. profesorjev v Celjskem domu. 7. septembra ob 8. v župni cerkvi maša-zadušnica za umrle gg. profesorje in tovariše, ob 9. odhod na okoliško pokopališče na grob pok. prof. Suhača, ob 12. skupen obed z gg. profesorji v salonu hotela »Evropa«, po obedu slikanje. Ob 15. izlet na celjski Stari grad z rodbinami in znanci (v slučaju slabega vremena v Laško), ob 20. poslovljni sestanek skupno z rodbinami v Celjskem domu. Prireditveni odbor prosi vse prizadete tovariše, da radi skupnega obeda sigurno prijavijo svojo udeležbo najkasneje do 1. septembra t. l. na naslov dr. E. Mejak, Celje, Prešernova ulica. Program sestanka in višino prispevka za skupen obed bomo naznanili, v kolikor bomo mogli ugotoviti naslove, še vsakemu tovarišu posebej. — Odbor.

»Jadranska Straža«.

Dobili smo avgustovo številko. Govori o gospodarstvu našega Primorja, o slučaju »Karagorgja«, o naših velikih primorskih mestih, o pomorstvu itd. Številka je obsežnejša nego dozdajne in bogato ilustrirana. Viceadmiral Stanković razpravlja o »sredstvih moderne flote v odbrani zemlje«, Vekarič o »subvencioniranju velike obalne in druge plovitbe«, dr. Buič o »važnijih industrijskih produktih srednjeg primorja«. Dalje so črtice o turizmu na Primorju, o stanju tujkega prometa na Primorju, o oblikih pomorskih vprašanjih itd.

Današnji mariborski trg.

Šepaharji so pripeljali na 23 stojnic 43 zaklanih svinj, 2 zaklanih goved, 1 zaklano tele ter 126 kg svinjske drobovine. — Tudi ostali trg je bil z blagom obilo založen. Zelo pa se je občutilo pomanjkanje krog 100 tržnih miz, posebno v današnjem deževnem vremenu. Ljudje so imeli blago kar po tleh v blatu razstavljeno.

Sokolsko društvo v Oplotnici

ima v nedeljo, dne 17. avg. t. l. ob pol 16. na vrtu gostilne Varl-Kunej svoj redni letni telovadni nastop, kateremu sledi vrtna veselica, ob sodelovanju mariborske sokolske godbe (bogati srečolov, ples in druga razvedrila). Za lačne in žejne bo v dovoljni meri preskrbljeno. Sokoli in prijatelji sokolstva — vsi navedenega dne v Oplotnici! S Konjicami posluje redna avtobusna zveza k večini vlakov in vsem avtobusom proge Maribor—Celje. Planincem, posetnikom Vinterjeve kočice na Pesku ob proslavi prve obletnice dne 15. t. m. se nudi istočasno ugodna prilika, da se seznanijo z južnim delom Pohorja in z Oplotnico, kamor je od Peska ob Oplotnišnici mimo granitoloma Cezlak, prav zložna pot. Vsem na svidenje! — Zdravo!

Drugo motorno brizgalno

si je nabavilo agilno gasilno društvo v Studencih pri Mariboru. Čujemo, da se bo blagoslovitev vršila na posebno slovesen način v nedeljo 17. avgusta ob 14. uri v studenškem gozdu. Studenčani pravijo, da hočejo ob tej priliki nad novim orodjem izraziti posebno veselje.

Vrtno veselico v Pobrežju

je v nedeljo dne 3. avgusta t. l. priredilo tamošnje pogrebno društvo na vrtu gostilničarke gospe Marije Simonič. Veselečni prostori so bili lepo okrašeni in postrežba v splošno zadovoljstvo izvrstna; zahvala gre agilnemu odboru, ki mu načeluje zaslužni g. Karlo Kobal. Na veselici je tudi igrala še le pred enim letom ustanovljena godba »Lira«, ki ji načeluje kapelnik Alojzij Polič iz Maribora. Godba je zelo dobro igrala, njen prijetni glas je privabil marsikatero radovedneža na veselico. Bilo bi potrebno, da širša javnost kaj več izve o tej agilni godbi.

Slovensko lovsko društvo, podružnica Maribor

opozarja lovce, da bo v letošnji sezoni v nedeljo dne 10. avgusta — na vojaškem strelišču v Radvanju zadnje streljanje na lončene golobe in brakada. 2235

Kraj. odbor Rdečega križa v Krčevini vabi občinstvo na vrtno veselico s taboranjem, plesom, petjem društva »Lune«, kegljanjem na dobitke itd. v gostilni Kekec v Košakih (malo višje od Vollerja). Dohodek za uboge šolarje. 2243

Važno za gospe in gospodične.

Kadar pridete v Zagreb na Evharistični kongres, nudi se Vam prilika, da obiščete največji salon za dame v Zagrebu: »Salon Marchesi«, Jurišičeva ulica 7. Prvovrstna postrežba, specializirani v barvanju las, trajna ondulacija z najmodernejšimi aparati »Nam Wien«, »Mayer Wien«, »Gallia Caris«. Ondulacija trajna garantirano pol leta. Izdelava vseh vrst lasulj, (perik), pestišev, kit itd. Naš salon posluhuje dame v Zagrebu in cel provinci že nad 35 let ter je s svojo uslužnostjo in poznavanjem najmodernejših frizerskih umetnosti do sedaj vsako damo zadovoljil. 2222

Vrtno veselico v Pobrežju

priredi Meljsko prosvetno društvo v zvezi z vsemi zabavami v nedeljo dne 10. avgusta t. l. v gostilni Reibenschuh, na katero so vabljeni vsi Mariborčani in okoličani. Začetek ob 3. uri popoldne. Svira godba »Omladine«. Vstopnina samo 3 Din. Za dobro kapljico in jedila, kakor tudi solidno postrežbo, jamči že samo ime Reibenschuhove. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na nedeljo dne 17. t. m. Odbor. 2231

Prostovoljno gasilno društvo v Kamnici priredi v nedeljo, dne 10. avgusta t. l. na vrtu in prostorih gostilne Slokan ob sodelovanju godbe Drave dobrodelno veselico, katere čisti dobiček je namenjen skladu za nakup motorne brizgalne. Za razvedrilo in prvovrstno postrežbo je preskrbljeno. Za poset se priporoča odbor. 2220

Tombola v Radvanju.

Prostovoljno gasilno društvo v Radvanju priredi dne 10. avgusta pri gasilnem domu veliko dobrodelno tombolo z lepimi in dragocenimi dobitki. Prva tombola telica, druga šivalni stroj, tretja možko ali žensko kolo, četrta prašič, peta seženj bukovih drv, šesta seženj mehkih drv ter 10 dragocenih desetk, 30 petk, 60 četvork in še 200 manjših dobitkov. Karte za tombolo po Din 3 dobijo se pri vseh članih gasilnega društva. Ker je čisti dobiček namenjen za odplačilo motorne brizgalne, prosi za prav obilno udeležbo odbor. 2221

Čiščenje naših krajevnih imen

(Piše Davorin Žunkovič.)

20. »Hajdina« ali »Hajdin«?

V št. 81 »Slovenca« smo brali radi predloga, naj se imenuje vas »Hajdina« vnaprej zopet »Hajdin«, nekako odklonitev, toda brez vsake dosledne utemeljitve, kakor da bi se dopisnik hotel s tem samo prističiti nabavo nove štamplike.

Po prevratu se je predvojno ime »Hajdina« že štirikrat spremenilo. Imeli smo že: »Hajdina, Hajdinja, Hajdinj« in zopet »Hajdina«. Ta negotovost je jasen znak, da tu nekaj ni v redu, ker ni nobena teh inačic prikladna ljudski govorici, katera naravno čuti, da je pravilna le ona oblika, katero rabi domačin, t. j. »Hajdin«, kajti »Hajdinčan« (ne pa »Hajdinac«!) ne gre nikoli »v Hajdinu« in ne živi »v Hajdini«, nego gre »na Hajdinj« in je rojen »na Hajdinji«. Kdor pa ima zelo nežen čut za ljudsko fonetiko, dozna, da izgovarja domačin ime celo kot nekak »Hajndinj« že v imenovalniku. Oblika »Hajdina«, katero jezikoslovci v plenicah naivno izvajajo iz »ajde, hajde, hajdine«, kakor da bi ta edino tam rastla ali ravno tu na izrecno prodni zemlji bila kak posebne kakovosti, se pa ne bo nikdar udomačila, ker jo uvajajo zgolj tujerodni ljudje, in ne bo nikdar konec kolebanja te imenske oblike, dokler se ne vrnemo k pristni prvotni t. j. domači.

Doživeli smo isto že pri nasilnem imenu »Račje«, katero se kljub pritiski v šoli in uradih ter v javnihi napisi ni hotelo udomačiti, dokler se ni uvedlo zopet staro in zgodovinsko ime »Rače«, ker je domačin bival vedno le »v Račah« in ne »v Raču« in še manj »na Račem«!

V omenjenem članku trdi neznan kritik celo, da je oblika »Hajdin« nemška. To je zgolj domišljija, kajti stare listinske oblike te domneve nikakor ne potrjujejo, ker vemo, da so šele v novejši dobi prišli Nemci na tolmačenje »Heiden«, t. j. kraj, kjer žive »ajdje«. Šele na tej podlagi ali da to razlago podkrepil, je spoznal(!) dr. Bidermann na Hajdinji nek poseben »človeški tip, ki se odločno razlikuje po malih črnih in mežikastih očeh, debelih ustnih, pokvečenih nosih, širokih licnih kosteh od drugih«, iz česar razvidimo, kako bujno učinkuje zgrešena ali fantastična razlaga kaknega nerazumljivega krajevnega imena, kajti Hajdinčani iz gledajo seveda ravno tako, kakor njih bližnji in oddaljeneji sosed. — Če še bo kdo dalje brožal po pomenu tega imena, bo h koncu res še obveljalo smešno, bo h koncu res še obveljalo smešno nemško tolmačenje, in bomo po dolgem prerekanju tam, kjer stojimo danes z »Marenbergom, Majšpergom« ali »Rajhenburgom«, ker se izvestni ljudje še vedno ne morejo otresti nemškega duševnega robstva in imajo ceno uteho pri tem, ako se po neplodnem prepiru dve h končno veseli — tretji.

Čudimo se pa piscu nad vse, da zagovarja neprestano premembo imena, ko pravi: »Kako so pred tisoč ali več leti Hajdino nazivali, nam danes ni tako važno, ker vemo, da bo čez tisoč let zopet nekoliko drugače«, potem moramo temu pridati, da je kolebanje s tem imenom v zadnjem desetletju veliko večje, kakor v preteklih petnajstih stoletjih, ker je danes znanje naše stare zgodovine popolnoma zanemarieno in se tudi premalo upošteva dejstvo, da govori ljudstvo pravilno, ne pa kak v slovnici otopeni školnik!

Sestavni deli imena »Hajdin« so »hajdin«, t. j. ograjeno obrambno mesto, in so to dve besedi istega pomena. Mi smo jezikovni čut za razumevanje te tavitologije v tem slučaju že zgubili, dočim še rabi Čeh vsak izraz za se — »haj« in »tyn« — pri krajevnih imenih. »Haj« je Čehu »mesto zaščite« in »hajiti« je isto kakor »ščiti« se, in »tyn« mu pomenja »plot, ograjo, ozidje, grad«. Seveda imamo mi istotako tudi krajevna imena, v katerih rabimo samo besedo »gaj«, kakor: Gaj, Gajah, Gajovci, in samo »tin« v imenih: Tinje, Tinjsko, torej vsako za se.

To so pa jezikoslovno že tudi Rimljani vedeli, ker so n. pr. »Ajdovščino«, t. j. skupino »gajev, hajev« vseskozi pravilno prevedli v »Castrum« (= okopi, gradovi), Nemci pa zopet v nesmiseln »Heiden-schaft«, ker »ovenskega imena niso razumeli in latinskega niso poznali, ter so istega izvora vsi navidezno nemški »Heu-

berge« zgolj staroslovenski »haji« ali »gaji«, torej zaščitna mesta.

Radi tega se motijo vsi oni, kateri smatrajo načelno »Hajdin« kot predmestje Ptuj. Verjetneje je, da ste obe naselbini bili za se utrjene postojanke, na kar smo že opozorili pri obravnavi imena »Skorba« (št. 16), ker je tvorila Drava v izvestnih zgodovinskih razdobjih važno mejo, ter je imela vsaka stranka skrb, da je nihče nasilno ne prekorači. Iz rimske dobe še celo vemo, da ste tu mejili dežel Norik in Panonija (»banovina«), in ker so Rimljani poslednje še le pozneje podjarmili, je jasno, da sta si saj takrat tu stali dve trdnjavi dalj časa nasproti.

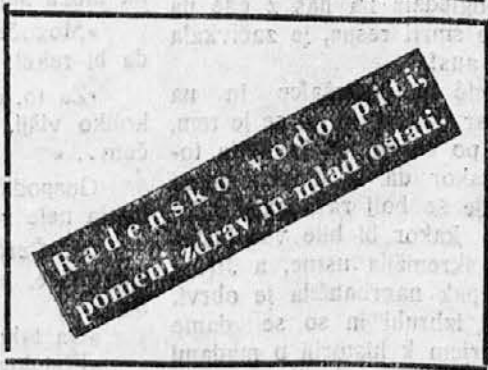
Iz zapuščenih starih pobežij se pa tudi vidi, da je Drava nekaj tekla precej južneje, t. j. vzdolž Dolnjega Hajdinja, kajti ona je imela na prosto menjavati svojo strugo, ne pa Ptujski grič z gradom svojega stališča. Ko je pa prišla zemlja obeh strani Drave pod isto vladavino, je seveda propal Hajdin, ker je Ptuj že naravno bil ugodnejši za obrambo in vidimo slične razmere tudi danes, kajti vse one trdnjave propadajo brez tujega vpliva, katere so zgubile važnost obmejnih straž vsled vojnih ali političnih pretresljajev.

Za Hajdin tudi ne najdemo v vsem srednjem veku v nobeni listini kake imenske oblike s končnico »a«, nego zgolj: Chandingen, Gandin, Candin, Chaendingen in l. 1200 že celo Gornji in Dolnji »Candin«. — Opustimo torej vse nadaljnje prerakanje in vrnimo tej prastari naselbini zopet njeno slovensko in jezikoslovno značilno ime »Hajdin« ali »Hajdinj«!

Etimologično pravilnejša pisava imena bi bila sicer »Hajtin«, toda trdi izgovor se je v poljudni rabi ublažil v »Hajdina«, in imamo pri oddaljenem sosedu »Varaždin« isti slučaj, kjer se je ustalila tudi ista tavitologija, kajti »Varaždin« pomenja popolnoma isto kakor »Hajdin« t. j.: **utrjeno obrambno mesto**, v drugi sestavi, in so se tako podvojena imena morala izoblikovati povsod tam, kjer je bilo treba radi nesporazumov točnega razlikovanja. —

Kultiviranje Bosne

Strašno je zanemarila Avstrija Bosno v kulturnem pogledu in Jugoslavija še niti zdaleka ni mogla popraviti avstrijskih grehov v tem pogledu. Tako je n. pr. v Vrbaski banovini bilo dozdaj 309 državnih in 15 zasebnih šol. Te šole je obiskovalo 29 tisoč otrok, ugotovljeno pa je, da je v banovini še 75 tisoč otrok v starosti 7 do 11 let, ki bi morali obiskovati šolo. Trebalo bi še kakih 700 šol. Seveda za enkrat ni toliko sredstev na razpolago in banovina gradi sedaj s pomočjo države 112 novih šol, ki bodo do jeseni pod streho. Narod pridno pomaga pri gradnjah in daje material ali zastonj ali za nizke cene na razpolago.

Sveto pismo proti kratkim ženskim lasem.

V angleški grofiji Devon je mala občina Brixton. V njej je en edini brivec, ki za nobeno ceno noče ženskam rezati kratkih las, češ da je to težek greh. Da bi imel pred ženskami mir, je pred delavnico obesil tablo, na katero je napisal epistolo sv. Pavla na Korinčane, v kateri stoji, da so dolgi lasje ženi v čast, ker so ji dani namesto zavoja (pajčolana). Ker pa je sv. Pavel ženskam preveč staromodni, se seveda na to epistolo nič ne ozirajo.

„Jugoimport“ — na Dunaju

REGULACIJA NAŠEGA IZVOZA, ZASIGURANJE PLAČILA, OBRAMBA PRED ŠPEKULANTI.

Ker so naši izvozniki na dunajskem sadnem in zelenjadnem trgu, kjer razmer niso poznali, radi nesolidnosti večine komisijonarjev izgubivali neprestano velike svote, se je jugoslovenska trgovska agencija na Dunaju odločila, da je v svrhu olajšanja izvoza naših proizvodov in kot regulatorja ter obveščevalca naših izvoznikov ustanovila trdno »Jugoimport«, ki bo delovala kot poseben oddelek agencije za uvoz sadja in zelenjave ter bo prevzemala naše blago v komisijisko prodajo. To je vsekakor razveseljiv korak, ker se bo s tem ne samo našim izvoznikom, ampak tudi mnogim drugim našim rojakom prihranilo lepe stotisočake, ki so jih doslej izgubljali. Saj se je zgodilo na pr. tekem lanskega izvoza češplje sledeče:

Prvo soboto v septembru je čakalo za ponedeljek samo na tovrnem kolodvoru v Matzleinsdorfu 44 vagonov češplj. V soboto zvečer in v nedeljo pa jih je prišlo še toliko, da jih je bilo le na tem kolodvoru 105 vagonov. Vrh tega je za češplje še kolodvor Ostbahnhof, tako da smo imeli tu poplavo z našimi češpljami. V petek in celo v soboto je bila cena — 70 grošev, v ponedeljek pa je padla na — 35 grošev, in ogromno vagonov so odpeljali žganjekuharji po — 20 grošev, komaj za troške so dobili naši ljudje za svoje krasno blago. Ako bi bilo takrat tu le kakih 30 vagonov, tedaj bi ostala cena do 70 grošev in ljudje bi zaslužili. — Tak slučaj se ponavlja vsak hip, posebno tudi pri grozdju, ki se še manj drži nego češplje.

Poleg takih slučajev blaznosti v izvozu so pa še — nesolidne in sleparske tvrdke. Naši ljudje zaupajo svoje lepo blago brezvestnim ljudem, ki jim ni mar, kako ceno za to prejmejo, njim je le na tem, da mnogo razpečajo, kajti 6—7% provizije jim ne uteče. Zato kar tekmujejo v tem, kdo več prodaja — vsaki ceni. Pri obračunavanju pa so pogosto še kolosalni manjkliji na teži. — in po vsem vrhu še za ostali denar se morajo naši ljudje boriti, čisto ga sploh ne dobijo, ali pa jim ponujajo potom poravnave kakih 20%. Letos je bilo v enem samem mesecu za 25 mil. dinarjev poravnav in konkurzov. Petorica takih tičev je doslej v krempljih državnega pravdnika, šestorici pa je magistrat odpovedal stojnice na trgu.

40 let „Bližnjemu v pomoč!“

Jubilej gasilskega društva v Rušah.

Jutri 10. tm. praznujejo Rušani jubilej 40letnega obstoja svojega gasilskega društva. O Rušah, Rušanih in njihovih nacionalnih zaslugah smo že večkrat imeli priliko zapisati laskave članke. Danes pa spričo bližnjega jubileja gasilcev nekaj več o zgodovini ruškega gasilstva.

Ruše so že v prejšnjih stoletjih ponovno nadlegovali in težko oškodovali veliki požari. Cerkvena kronika n. pr. piše, da je izbruhnil dne 19. decembra 1779. na podstrešju cerkve požar, ki je vpepelil cerkev, župnišče in 19 poslopij. Še o drugih sledečih požarih piše zgodovina Ruš in omenja vsakokrat uspele intervencije gasilcev. Iz vseh poročil je sklepati, da je moralo obstojati že svoječasno v Rušah neke vrste prisilno gasilstvo.

Modernizirati pa se je pričelo ruško gasilstvo leta 1890. Prvi pogoj temu je bila ustanovitev gasilskega društva, za kar je dal inicijativo takratni župan Jakob Kodrič v družbi lani preminulega nadučitelja Lasbacherja. Takoj po ustanovitvi društva je v aprilu 1890. pristopilo 29 članov iz vseh stanov. Od te prve delovne čete je umrlo do danes že 25 mož trije pa so še neprestano člani društva. Ze takoj leta 1890. so nabavili tudi novo brizgalno, ki je še danes uporabljiva in je že marsikomu prinesla rešitev pred divjim elementom.

Načelnik ruškemu gasilskemu društvu je bil marljiv in vztrajni Jakob Kodrič, ki je bil s svojo četo spoštovan med prebivalstvom blizu in daleč. Leta 1894. se je vršil prvi župni sestanek, kakršen se

Hvalevredna je ta skrb dunajskih oblast, da hočejo napraviti red na svojih trgih, mi pa smo morali poseči po samopomoči in v tem smislu se je ustanovil »Jugoimport«. V družbi sta tudi dva Slovenca, ki do podrobnosti poznata razmere na dunajskem trgu.

Jugoimport nudi vsem našim izvoznikom, ki svojega blaga ne morejo prodati za gotov denar in ga hočejo prodati potom komisijonalne trgovine, da bo njihovo blago na Dunaju — in od tam tudi v tranzitu na Češko, Poljsko, v ostalo Avstrijo itd. — kar najbolje prodano. Dalje jim Jugoimport pod okriljem naših oblast jamči za izkupljeni denar, da ga dobe takoj po razprodanem blagu. To so tako velike prednosti, da bi poslednji sploh ne smelo biti niti jednega vagona v komisiji, ki bi ne šel po Jugoimportu. Kdor bo pošiljal drugam, naj si pripiše sam posledice, kajti naše oblasti in korporacije na Dunaju ne poidejo nikomur več na roko, kdor kljub vsem tem opominom in skrbim za zdrav izvoz pošilja blago nesolidnim in neznanim trgovcem. Kdor tega klipa ne bo slušal, bo še dalje podpiral nesolidnost in dobičkaželjnost tujih trgovcev. Vsi solidni dunajski grosisti, ki poleg nakupov za gotov denar sprejemajo tudi v komisijo, bodo dobivali blago po našem Jugoimportu, kolikor bodo zmogli prodajati. Jugoimport pa bo skušal postati regulator za količine našega izvoza, torej tako, da pojde iz države le toliko blaga, kolikor ga dunajski trg more prodati.

Vemo dobro, da so to težke naloge, ki se na mah ne izvedejo po naših željah. Ali to je poskus, ali je mogoče naše ljudi spraviti do prave pameti. Tudi naj nikdo ne pričakuje čudežev od našega Jugoimporta, da bo mogel takoj prvo leto premagati gori označene in še razne druge poteškoče — ker bo imel tudi na trgu samem sovražnike od strani spekulativ — ali začeti je treba. Pomagati pa morajo vsi naši izvozniki in odslej zaupati svoje blago edino Jugoimportu na Dunaju, za kateri jamčijo državni faktorji, da bo blago kar najbolje prodano in bo denar takoj po prodaji tudi odposlan. S tem pripomorejo do ozdravljenja razmer na dunajskem trgu samem.

Naslov naše trgovske agencije je: Dunaj I. Seilerstätte 30. v poslopiju poštanstva, — naslov »Jugoimporta« pa je: Dunaj IV., Pressgasse 32. prva hiša na desno, levo od Naschmarkta. A. G.

je posihmal vršil vsako četrtletje. Jakob Kodrič je čez šest let sedel na mestu načelnika njegov sin Konrad, temu pa že čez eno leto Dragotin Lingel, ki je uvedel v društvo naravnost vzoren red. Leta 1900. je nastopil mesto načelnika najdelavnejši član društva Miha Serne, kateremu se ima zahvaliti društvo za svoj silen napredek zlasti glede nabave gasilskega orodja. Leta 1921. je bil Serne izvoljen za častnega člana in vodi od tega leta društvo Emerik Došenek, pod čigar vodstvom je dobilo društvo leta 1927 motorno brizgalno in konat čaka da si nabavi tudi avtomobil. Leta 1925. je bilo 9 članov društva, modlikovanih s kolono za civilne zasluge. Težki dnevi ruških gasilcev pa so bile zlasti smrt Avgušina Dečele leta 1925. leta 1923. Mihe Serne, letos pa smrt društvenega blagajnika Antona Petina.

Danes je v društvu 24 trajnih članov, ki so vsak trenutek pripravljeni pomagati bližnjemu v nesreči in ki so lahko ponosni, da bodo smeli oznanovati v nedeljo krasen jubilej 40letnice svojega društva. Za lepo urejeno kroniko društva ima veliko zaslugo bivši tajnik Franjo Eigner.

Čebelarstvo v ČSR.

Glasom najnovejše uradne statistike je bilo lani spomlad v celih češkoslovaški državah 413.175 čebelnih rojev. Za 142.022 manj nego jeseni 1928. Toliko rojev je poginilo vsled strašne zime. S čebelarstvom se je bavilo lani 252.836 oseb. Meda se je pridelalo 3.094.037 kg, kar je dalo pri cen 16.79 Kč (krog 26 Din) za 1 kg lep dohodek 51.953.646 Kč. Izven tega so dale čebele 134.373 kg voska v vrednosti 3.712.424 Kč.

Primorske vesti

Prihodnje leto zapustijo šolo 14letni otroci, kateri so bili deležni skozi osem let samo italijanskega pouka. Fašistični tisk zahteva, da se morajo v letu 1931 v vseh krajih od Trbiža do kvarnerskih otokov otvoriti vse določene fašistične pšolske institucije, ki bodo zajele iz osnovne šole vse štirinajstletne dečke in deklice. Novine vidijo v tej mladini najnovjšo Italijo bodočnosti, generacijo, ki bo do leta 2000 vzgojila drugi dve generaciji, ki bosta še bolj italijanski. Režim namerava odrediti, da bodo morale občine v glavnem same skrbeti za doposcuola, dopolnavoro itd. Odkod bodo le jemale denar?

Dodekanez, to je skupina otokov v Egejskem morju, je prišel pod italijansko oblast leta 1911 v času vojne v Tripolisu. Poprej so gospodovali nad Dodekanezom Turki. Velesile so priznale Italiji končno pravico do teh otokov po zaključku svetovne vojne. Na otoku žive Grki, Turki in Španci. Italijanska oblast upošteva jezik in vse pravice domačega prebivalstva. Vsi službeni spisi se sestavljajo v domačih jezikih in v upravno službo se sprejemajo sinovi dodekaneške grude. Vsaka narodnost ima svoje šole, cerkve, svojo občinsko upravo in svoja sodišča... Kako pa je v Primorju?!

Poročali smo, da pride v Trst Amadeo Duca delle Puglie kot poveljnik nekega artiljerijskega polka. Takrat je bilo rečeno, da bo stanoval v miramarskem gradu. Te dni pa se je po mestu razširila vest, da Duca delle Puglie ne pride v Trst. Nastale so težkoče glede primerne nastanitve visokega poveljnika. Bivanje v Miramaru odpade, Trst pa baje nima drugih prostorov, v katerih bi mogel stanovati savojski princ.

43 deklic iz Splita in 19 iz Dubrovnika so prispele v italijansko letovišče Edolo, ki je kolonija zunanjega ministrstva. Deklice seveda niso vse Italijanke. Učiteljica Collin in Durbino, ki poučujeta v siužbi »Lege Culturale«, sta v hotelu v Edolu predavala o svojem delovanju v Dalmaciji.

Par novih prevedb priimkov v Trstu: Jaklič Di Giacomo, Kafol Caffieri, Kobal

Cobalti, Kočevar Coceani, Lavrenčič Lorenzi, Lozej Losetti, Jurčič Giorgi, Jerreb Jerro, Trobec Trovelli, Zagoršek Zagrandi, Harej Arri, Švab Sabelli, Slama Della Paglia, Kenda Chenda, Krušič Rus-si, Klausberger Usberghi.

Zveza poljedelskih sindikatov v Istri je ustanovila vinarsko komisijo, ki bo vodila statistiko o istrskem vinogradništvu in o pridelku in prodaji istrskega vina. Komisija bo imela nadalje nalogo, da pomaga kmetom v vseh vprašanjih, ki se tičejo vinogradništva, in zlasti pri prodaji vina. Komisija ima svoj sedež v Poreču.

»Lega Nazionale« je odstopila lani »Italiji Redenti« svojih 80 azilov v Julijski Krajini. Sedaj poročajo, da je bilo treba po azilskih prestorih temeljitih popravil ureditev, kar je stalo mnogo denarja. 34 azilov je bilo brez refekcije. V 19 je sedaj že poskrbljeno za prehrano otrok. Poročilo naglašja, da je vzdrževanje tolikega števila azilov drago in da treba denarja, denarja in zopet denarja...

Po Julijski Krajini izprašujejo, kedar bodo izplačane avstrijske rekvizicije. Avstrija je sklenila z Italijo dogovor glede upravnih dolgov in rekvizicij in terjatve so bile prijavljene že leta 1925. Italijanski listi so nedavno pisali, da bo Avstrija izplačala najbrže v kratkem te terjatve in da bodo kmalu rešena tudi druga slična vprašanja, zlasti zamenjava avstrijskih kron.

Julijska Krajina bo sčasoma močno premrežena z železniškimi zvezami. Gorica se poteguje že dolgo časa za črto s Červinjanom. Po zadnjih informacijah pride najbrže do dopolnitve zveze med Červinjanom in Gradiško (z že obstoječim podaljškom do Gorice) ter do dogradbe proge Rubije - Miren - Prvačina, na kar bo Červinjan zvezan z Ajdovščino. »Piccolo« pravi, da bo to črta, ki ne bo služila samo vsakdanjim potrebam!

10. mednarodni kongres kriminologov

se bo vršil od 25. do 30. tm. v Pragi. Zanimanje za kongres je zelo veliko in računajo z udeležbo okrog 600 kriminologov iz celega sveta.

Sličice iz koroškega življenja onkraj mej

Pliberk. Na vrtu buffetta slišim slovenske glasove in stopim naglo tje. Kot bi trenil, govore vsi nemški, razočaran sem bil na prvem koraku po naši slovenski zemlji izven meje. Vprašal sem slovenski, ali imajo sveže pivo in odgovorila mi je strežajka v nemščini, da imajo. Sploh imajo navado, da z vsakim tujcem govore nemški in neveden tujec bi gotovo nasedel in sodil: Kako pravično so tukaj potegnjene meje, saj stopiš preko meje in nič več slovenskega! Ali motil bi se. V vseh krajih južno od Drave do Celovca je preko 85% Slovencev, in le peščica je Nemcev-uradnikov, ki so se pa znali vtihotapiti na vsa vodilna mesta v družtvih in sedaj diktirajo. Skoraj sramota je postala za koroškega Slovence govoriti slovenski, vsak se potru-di, da se s sosedom pogovori v nemščini. In v kaki »nemščini«! Seveda velja to le za trge in velike vasi, pač povsod, kjer so uradniki. Zunaj v vasi slišiš nemški zelo redko. Kvečjemu, ako se podaš dopoldan mimo šole in poslušáš nemško »drdranje« v njih.

Spal sem v Železni Kaplji v slovenski gostilni in nenadoma me je zbudilo petje. Poslušnil sem in nisem vedel, ali je resnica ali ne. Peli so spodaj v gostilni: »Buči, buči, morje Adrijsko!« Kar elektriziralo me je, ker peli so res lepo. Obkel sem se naglo in stopil v gostilniško sobo. Pred vrati sem že slišal v sobi glaseh razgovor — nemški. Ko sem vstopil, so zopet zapeli: »Kje so tiste stezice...!« Peli so res lepo in zbor bi prekosil marsikateri zbor tukaj pri nas v lastni državi, kjer smemo peti. Ko so nehali, jim pravim: »Dobro je šlo, lepo poje-te!« »No ja, ganz gut!« sem dobil za odgovor. Razvil se je pogovor — nemški! Videl sem, da ti ljudje pojejo slovenske pesmi le zato, ker Nemci nimajo takih pesmi, videl pa sem tudi, da so bili pevci od prvega do zadnjega — Slovenci.

Govoril sem z drvarji, ki sem jih dobil med tednom v trgu v gostilni — brezposelne. In razložili so mi, da ne marajo, kot Slovenci, pristopiti k Heimwehru ter da so zgubili službe, ker večja podjetja sprejemajo samo ljudi iz Heimwehra, češ da se bore proti socializmu. Na Koroškem je tak boj nepotreben, ker naši koroški Slovenci niso nikakšni marksisti,

kvečjemu še malo zavdeni, in ravno re-negatska gospoda dobro ve, zato pa krinko na obraz in hajd v borbo proti marksistom in boljševikom.

Koroški Slovenci ne smejo biti Slo-venci, ker za zavednega človeka ni na domači zemlji kruha. Zato odhajajo od doma na Zgornje Štajersko in drugam ter so za domačo zemljo izgubljeni sinovi. Zgubijo se v nemškem morju. Njih me-sta pa zavzemajo Nemci iz nemških de-lov Avstrije, ali, kar je še slabše, rene-gati, kojih je z vsakim dnem več in so brezsrčni brez primere.

Koroški Nemci in zagrizenci pa to svo-je ostudno delo vodijo dalje po gestu: »Od Berlina do Trsta!« Ta pusta fraza izvrstno služi v podžiganje brezvestnih in kratkovidnih individijev, kakor so to različni zagrizenci v Celovcu in njega ekspoziturah.

N. V. G.

Kongres stoletnih starčkov.

Tridentski list »Provincia« je organ-iziral nedavno kongres samih stoletnih mož tridentskega okrožja. Izmed zboro-valcev so izbrali 15 najbolj častitljivih starčkov in jih naprosili, naj dajo nasvete za doseg tako visoke starosti. Eden iz-med njih je dejal, da postaneš star, če se ukvarjaš z delom na polju in če živiš zmerno, zlasti kar se tiče uživanja alko-hola in nikotina. Drugi je trdil, da more le oni doseči visoko starost, ki ostane neoženjen in nima nobenih večjih skrbi. Tretji pa je bil docela nasprotnega mišljenja, češ da mnogo pripomore do sed-mih, osmih in še več križev ravno zmier-no rodbinsko življenje na deželi. Neka 96 letna žena je bila mišljenja, da ji je po-magalo do tolike starosti edino le življe-nje v hribih.

Tisočletno opazovanje zvezde.

Na zvezdarni v Bambergu so ugotovi-li, da postaja zvezda Beta, ki spada v ozvezdje Eridanus, vsakih tisoč let za dober razred bolj svetla. O svetlobi te zvezde imamo namreč podatke že iz dobe Ptolomeja, potem od perzijskega zvezdoslovca Sufija iz desetega stoletja. Tiho Brahea iz šestnajstega stoletja in Heveliusa iz sedemnajstega stoletja. Vzorejač te podatke so prišli do iste-ga rezultata, kakor ga je dala zvezdarna v Bambergu. Vendar pravijo učenjaki sami, da je treba še počakati potrditve rezultata...

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevedl dr. Fran Bradač.

»O, prosim!« se je branil napadeni. »Če napravi kdo dovtip nehoté, je to navadno bedarija. Star češki pregovor veli: Rdečica, ki se dá izbrisati, in nehotna milost sta za nič. Dostavljam: tudi nehoten dovtip. Dovtip in neumnost bivata tesno drug pri drugem kakor rumenjak z beljakom, oddeljena le po tenki kožici; če se ta pretrga, se zgodi nesreča. In ta se pretrga vselej, če je jajce pokvarjeno in dovtip gnil.«

»Oba smrdita!« je rekel dr. Pavák, »ampak pre-davanje o tem tudi!«

»Seveda, dovtip se tudi ne sme preveč izsiljeva-ti,« je nadaljeval dr. Černý v svoji ekskurziji. »Kajti nič ni tako zelo stvar intuicije, kakor ravno dovtip.«

»Berson!« je zagodrnjal pesnik — pravnik.

Dr. Černý je od smeha kar zarezgetal in dolgo se ni mogel premagati.

»Hahaha!« se je končno krotil. »Torej vidite, in to je torej doktor, seveda šele v daljni bodočnosti. Dragi gospod,« je zakričal besno, »Berson je iznajdi-telj gumovih podpetnikov; oni s tisto intuicijo je dr. Bergson. Tudi vam se je posrečil ataman-tatman, in vaš je še hujše vrste.«

»To je, hotel sem res reči — Bergson!« je zajec-ljal nesrečnik.

»Z gospo Pašikovo — no, je že zunaj to ime! — je to neprimerno hujše, če že govorimo o jajcih,« je nadaljevala Malva svoje obrekovanje. »Veste, kaj se ji je zadnjič pripetilo na fajfokloku pri gospé dr. Bez-dězovi, katere mož ima sanatorij za dame? Zgodilo se je to apropos Lede, in ena izmed dam je omenila, da je videla njeno jajce z labodom nekje v muzeju v Florenci ali pa v Milanu. Gospa Pašikova se je dala v strašen smeh. To ni tako smešno, draga gospa to-varnarjeva, kakor si mislite, pravi na to doktorica Bez-dězova. Je to sicer velika redkost, toda v Pragi je zelo bogata židinja, ki je imela nedavno šesto dete, in vsi otroci so prišli tako na svet, jo je begala Bez-dězka; lahko bi jo imenovala, če bi ne bila naša paci-jentinja. Ta najbolje ve, ker je v tem — v kolikor se dá sklepati iz tega, da se ji zahoče po kredit —

»Ampak, Malva!« je pokarala tovarišico Silva. »Ne delaj se slabšo, nego si!« je rekla Malva. »Pa nalašč povem, da imam to pikantnost od tebe, ker hodiš k dr. Bezdězu delat bakrorez.«

»Ne izogibati se!« so se oglasile navdušene poslušalke.

»Jezesmarija — kredo? Pa čemu neki? — Ker jo potrebuje za lupino. Še vselej se je to srečno končalo, in otroci so krasni, bolj zdravi nego normalni. Samo letošnji deček je umrl. Toda tega je kriv on; naročil je iz Pariza valilnico in dete so prehladili. Za valjenje v takem primeru je seveda najboljša materina toplota; res, da traja to šest tednov. Na to je gospa tovarnarjeva nekaj rekla, nekaj strašno smešnega. Kako je že to bilo, Silva?«

Žalostna Silva je s tožnim glasom, čeprav men-da ni mogla za smeh Opalke, pripovedovala do konca: »Madam Tatman je pogledala na nas z ene na drugo in ker so bile vse do smrti resne, je začivkala po nemško: Man lernt nie aus!«

Poslušalke so se negledé na poslušalce in na kočljivost teme od smeha kar valjale, in ko se je tem, ki niso razumele, razložilo po češko, da je rekla to-varnarica nekako toliko, kakor da ni človek nikoli dovolj moder, je bilo veselje še bolj razposajeno.

Bile so kakor obsedene, kakor bi bile vse histeri-čne, samo Silva je malo skremžila ustne, a Jiřina se ni prav nič smejala, ampak nagrbčila je obrvi.

Ko so dozveneli zadnji izbruhi in so se dame »Opalke« posvetile komentarjem k historiji o madami Tatman in si šepetale na uho, se je obrnila Jiřina k dr. Černemu z vprašanjem:

»In vi, gospod doktor, ste sploh proti študiju žen?«

»V kolikor se tiče študija žen kot takega,« se je glasil odgovor, »jaz sam celo življenje nič drugega ne delam; v drugem oziru pa, da žene niso študirane, ampak same študirajo, to odobravam popolnoma, tem bolj, ker je bila edina fakulteta, ki jim je bila prej pristopna, — *facultas meretricis*!«

Email Jiřininih oči je stemnel, lice ji je še dva-krat oblika rdečica, potem pa je rekla mlada filozofka:

»Po vaši teoriji o dovtipu bi bil tole nekaj ne-hoten dovtip, kajne, gospod doktor?«

Nato dr. Černý:

»Če bi bil svoj izrek povedal v češčini, bi bila to le žalostna resnica, kajne? Toda da vam povem, resnico, sem se lotil takole tega eksperimenta. Vi ste

filozof, jaz filozof, in vendar mi ni mogoče o neka-terih jako resnih stvareh govoriti z vami kot enake-mu z enakim, tudi če bi rabil nad vso nizkost vzvi-šeni jezik, latinščino, materinščino filozofov. Ej, pro-slula enakost žen z možmi!«

Jiřina je premerila izzivajoče dr. Černega, po-iskala z istimi očmi vse ostale može v družbi in naj-dal in najbojeviteje je zrla na Jindro.

Njemu je veljalo tudi to, kar je storila potem; prižgala si je namreč zelo slavnostno ugaslo cigareto gospe Putove, pihnila dim proti Jindri kakor opoldan-ski strel, potem pa je odgovorila dr. Černemu:

»Motite se, kajti kakor slišite in boste slišali, go-vorim z vami tudi po vaši latinščini dalje. In to pred-vsem zato, da vam povem, da ne priznavam teorema o popolni enakosti žen z možmi. Jaz menim, da je že-na možu superiorna...«

»Mogoče!« se je posmehoval dr. Černý. »Toda da bi rekel: gotovo!, bi moral slišati dokaze!«

»Za to, da bi smatrala ženo za sexus, za spol ne-koliko višji, nego je mož, imam vzrok, da tako re-čem...«

Gospodična Jiřina je umolknila, rdečica ji je ob-livala nele sencé, ampak tudi čelo.

Dr. Černý, ki se je ravnal po taktiki cigana, ki lovi pišče, je sopal piščetu Jiřini zrnje na pot za se-boj.

»Da tako rečem...« je ponavljal za njo.

»Fiziološke dokaze. Bolje rečeno: fiziološko-atavistične...« je vzdihnila Jiřina.

»In to bi bili!« je vabil dr. Černý.

»To je rudimentarna stigma moža, ki jo je po-de-doval iz pradednih, kar najdavnějšíh dob, ko še ni bilo po ljudeh kot takih niti sledu in ko so se vreten-čarji šele pripravljali za diferenciacijo spola.«

Jiřina se je morala zelo premagovati, da ne bi jecljala.

»No torej?« se je oglasil dr. Černý.

Nastal je dolg molk v »Opalki«.

Tudi tisti njeni člani, ki niso razumeli učenih be-sed tega razgovora, torej skoro vse ostale dame, so pričakovali, da mora priti sedaj do kake neslišane ne-spodobnosti, za katero Jiřina ne more za nobeno ce-no dobiti poguma.

(Nadaljevanje sledi.)

Sport

Sport v nedeljo.

Ob 9.30 na igrišču SK Železničarja: mladinska tekma za pokal SK Ilirije med SK Rapidom:SK Železničarjem.
Ob 14. na Otoku: plavalna tekma za klubovo prvenstvo ISSK Maribora.

Tekmovanje za savezni pokal.

Jug. nog. savez je verificiral naslednje tekme za pokal saveza: SSR (Skopje): SK Bitoli 5:1; Jug (Skopje):Josif (Leskovac) 3:2; Sand (Subotica):Radnički SK (Novisad) 4:1; Ilirija (Ljubljana): Gradjanski (Karlovac) 3:0 (par-forfait);

Marsonija (Brod):Hašk (Zagreb) 3:0 (p. f.); Slavija (Sisak): Gradjanski Zagreb 3:0 (p. f.); Gradjanski (Osijek): Somborsko sportno udruženje 4:0; SSK (Skopje):Jug (Skopje) 2:1.

Male sporne vesti.

Vienna (Dunaj) igra danes in jutri v Beogradu proti BSK in Jugoslaviji.

Amaterski team Madžarske je v četrtek porazil v Sofiji reprezentanco Bolgarske z 2:0 (1:0).

Tretja tekma Ujpest-Ambrosiana za srednjeevropski pokal se bo odigrala v Amsterdamu, ker je holandski nogometni savez stavil najugodnejše pogoje.

Wacker (Monakovo) gostuje 23. in 24. t. m. v Zagrebu in bo igral prvi dan s

Haškom, drugi dan pa z Gradjanskim. Splitski Gusar sodeluje pri tekmovalju za evropsko prvenstvo v veslanju v Liège dne 15.—17. t. m.

Holandska reprezentanca igra 21. in 24. t. m. proti SK Rapidu na Dunaju. Boksarski match med Striblingom in Schmelingom se bo bržčas vršil v Berlinu. Višina nagrad je 500.000 mark.

Plavači!

V svrhu važnega dogovora glede nedeljske plavalne prireditve sklicuje vodnosportni odsek ISSK Maribora sestanek članstva, ki se bo vršil v soboto, dne 9. tm. ob 20. uri v posebni sobi hotela »Pri zamorcu«. Prisotnost vseh članov in članic nujno potrebna.

SK Železničar, nogometni odsek.

Za mladinsko tekmo »Rapid« - »Železničar«, ki se bo vršila jutri ob 9.30 na igrišču SK Železničarja, morajo biti točno ob 9. v garderobi sledeči igralci: Marčič, Heller, Žganc, Štraub, V. Pezdček, Krajnc, Turk, Bačnik, Borovka, Golinar, Seničar, Zemljčič in Domicelj. S seboj prinesite krstne liste. Načelnik.

Zaboje

za sadje, vezane in zbite dobavlja takoj in poceni

„Drava“, Maribor. Tel. 22-56.

PTUJČANI IN OKOLIČANI POZOR!

Prva mariborska avto-šoferska šola priredi koncem avgusta v Ptuj šoferski tečaj. Pojasnila, prospekte in prijave pri:

V. SPRUSCHINA, MEHANIČ, PTUJ, MIKLOŠIČEVA CESTA 6

„Griffon“ motorji!

najpopolnejši motorji sedanosti. — Novost 175 cm³, 4 takti. Blockmotor. Hitrost 80 km na uro.
JUGU D. Z O. Z. — MARIBOR, 2186 Tattenbachova ulica 14.

Gramofone popravljajo precizno le mehanična delavnica JUSTIN GUŠTINČIČ, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Istotam velika izbira najboljših gramofonov znamke »Columbia« in gramofonskih plošč. 602

Casopisi in inserati. pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

„Griffon“ motorji!

250—350 cm³. Blockmotor 4takti. Najpripravljeniji za zletne vožnje v dvoje. 2186
JUGU D. Z O. Z. — MARIBOR, 2186 Tattenbachova ulica 14.

Najlepše razglednice iz Maribora dobite v papirnici Feliksa Novaka. Gosposka ul. 9. 1768

Hišo popravilo ur, ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Stanovanja, dve sobi in kuhinja, solčna, zasebna, v novih stavbah, oddam, Vprašati Smetanova ulica 54. 2202

Velika tovarna spirituoz v Zagrebu išče prvovrstnega potnika za bivšo Mariborsko oblast, zlasti za Savinjsko dolino, okraj Maribor, Medimurje in Prekmurje. Ponudbe pod Za-23990 na Publicitas, Zagreb, Ilica 9. 2215

4 sobno stanovanje z vsemi pritliklinami, kopalnico itd. v sredini mesta na prometnem kraju oddam s 1. septembrom. Uprava hiš Pokojniškega zavoda, Maribor, Kralja Petra trg 1. 2213

KROJAŠKEGA VAJENCA sprejem, Franc Cverlin, Maribor, Gosposka ulica 32. 2105

„Griffon“ motorji!

350 cm³ sportna tipa. »Königswelle«, luksuzna tipa. Vse tipe na ugodna odplačila na obroke.
JUGU D. Z O. Z. — MARIBOR, 2186 Tattenbachova ulica 14.

Hotel-restavracija »Mariborski dvor«, A. Oset: sobe, prehrana, pension, garaže, hladilnica, vrt. 2165

Fotoamaterji kupujejo pri strokovnjaku. Ča 200 aparatov stalno na zalogi. Izgotavljenje slik v 6 urah. Fotomeyer, Gosposka 39. 2182

Elektroinštalacije, montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najceneje izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

Naznanilo.

Vljudno naznanjam p. n. občinstvu, da nisem obratoval — radi deložacije iz lokala na Rotovškem trgu — sedem mesecev ter se priporočam za naklonjenost pri nabavi mizarskega in tapetniškega pohištva, rolet, zaves i. dr. Prevzamem tudi popravila in parno čiščenje perja. Cene zmerne, delo solidno. Z odličnim spoštovanjem B. Jagodič, Vojašniški trg 1, na Špeharskem trgu, Koroška 7. 2238

Malo sobo s hrano oddam takoj gospodični ali dijakini. Ruška cesta 5, I. desno. 2237

Krasno posestvo 3 orali, 2 hiši ob državni cesti ¼ ure od kolodvora blizu tovarn prodam s pridelki in inventarjem. Šarfer, Selnica pošta št. Ili. Potrebno 20.000 do 30.000 Din. 2236

Hišo, slično villi, prenovljeno, štiri sobe, vrt, 15 minut od mestnega parka ugodno prodam. Naslov v upravi »Večernika«. 2216

„Griffon“ motorji!

»Peugeot« kolesa ter deset različnih vrst koles, najboljši produkt svetovno znanih nemških in francoskih tovarn. Ugodna odplačila na obroke.

JUGU D. Z O. Z. — MARIBOR, 2186 Tattenbachova ulica 14.

Čevlje

izdeluje vsakovrstne po meri in ima zalogo v lastni delavnici po najnižjih cenah. Ivan Krojs, Maribor, Koroška cesta 18. 2180

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

MEINEL & HEROLD

Gramofoni	od Din 298— dalje
Mandoline	136—
Violine	95—
Gitarre	207—
Trombe	505—
Rečne harmonike	85—

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Inserirajte v „Večerniku“

Zahvala

Za izraze iskrenega sočutja povodom smrti našega sinčka 2219

Zlatko Znidarčič-a

izrekamo tem potom vsem najpriscnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo pevskemu društvu »Jadran« za požrtvovalno dolgo pot in za v srce segajoče žalostinke ter vsem darovalcem cvetja.

Sv. Jurij ob Pesnici, dne 8. avgusta 1930.

Žalujoča rodbina ZNIDARČIČ.

Uabilo na

POLETNO VESELICO,

katere priredi čitalnica Rače, dne 10. avgusta v velikem gostilniškem vrtu g. ŠTANEC, pri kolodvoru. Ugodna zveza z vlakom. 2230

Zahtevajte povsod „Večernik“!

Kaj je za vlagatelja najvažnejše?

Popolna varnost njegove naložbe!

Zato nalagajte svoje prihranke v

OBLASTNI HRANILNICI MARIBORSKE OBLASTI

za katero jamči DRAVSKA BANOVINA z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Centrala: MARIBOR, Trg svobode 3

Podružnica: CELJE, Cankarjeva ulica 11
(Prej: Južnoštajerska hranilnica)

Najugodnejše obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu. Vsakovrstna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagateljem izven Maribora in Celja na razpolago položnice.

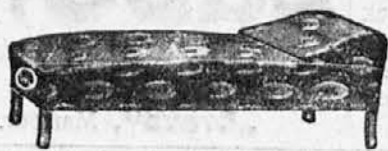
Hočete li kupiti poceni?

Pričela je naša končna poletna prodaja!

2225

Pospravljamo svojo zalogo in dajemo vse ostanke blaga **po globoko znižanih cenah.**
Oglejte si naše izložbe, **obiščite nas in bomo Vas dobro postregli!**

C. Büdefeldt, Maribor, Gosposka ulica 4-6.

OTOMANI

s 40 peresi v sedišču iz prima materiala, prvovrstna izdelava, prevlečeni

z moderno rips tkanino	Din 750.—
z modernim gradinom	„ 750.—
z tkanino za pohištvo	„ 850.—
z gobelinom	„ 950.—

„WEKA“ MARIBOR.

XXII

Sanatorij v Mariboru

1117

Gosposka 49 Telefon 23-58

Najmodernejši urejen za operacije in zdravljenje z zdravilnimi aparati. Višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica „Hala“. Lastnik primarij

Dr. Mirko Černič
specijalist za kirurgijo.

ZEISS PUNKTAL

Vaš okus

določa obliko naočnikov: očala ali ščipalnik, z okvirjem ali brez njega.

Vaša denarnica

določa material: zlato, double ali nikelj, rog ali celuloid. Izbira je ogromna!

Vaš razum

Vam bo povedal, da je za Vaše oči le najboljše baš pravo: Zeiss-Punktal. najbolj popolno očalno steklo.

Moja skrb

pa bo, da Vam z natančno in strokovno prilagoditvijo preskrbim, da bodo Vaša očala dobro sedela, da se bodo prijetno nosila in da bo gledanje udobno v Vaše popolno zadovoljstvo.

I. PETELN, DIPL. OPTIK
MARIBOR, GOSPOSKA UL. 5.

Zahtevajte povsod „Večernik!“

Vsa sobo-črko-slikarska in ple-skarska dela prevzame

M. Safran.
slikar

Františkanska ul. 12.

Hišni posestniki ki jim vlaga uničuje vrednost njihovih hiš **stavbeniki** in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti, oziroma zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

„ISOL“

Prospekte z navodili uporabe pošilja brezplačno Ljubljanska komercialna družba, Ljubljana, Bleiweisova ulica 18

1135

ZAHVALA

Podpisani izrekam tem potom podpornemu društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru

ru za takoj izplačano podporo po smrti mojega očeta gosp. Ivana Filipiča najlepšo zahvalo in priporočam to institucijo vsakomur najbolje.

Maribor, dne 6. avg. 1930.

2239

Adim Jurčič.

Najnovejši model „Bela zvezda“ v močnejši izdelavi

SIGURNA VOŽNJA naivečja izdržljivost.

Generalni zastopniki za Jugoslavijo

Braća Našimbeni

Beograd Zagreb

Brijanova 7 Samostanska 2

v MARIBORU

dobite pri trdk

JOSIP MORAVEC,

Slovenska ul. 12

2218

Eksportna hiša „LUNA“ lastnik A. Prižternik
Aleksandrova cesta 19 MARIBOR Aleksandrova cesta 19

Bogato izbrana zaloga:

Poletne majice za otroke komad od Din 11.— naprej
Veslaški jopci za gospode komad od Din 24.— naprej
Kopalne hlačke komad od Din 12.— naprej
Kopalne obleke komad od Din 35.— naprej
Kratke nogavice za otroke par od Din 6.50 naprej
Kratke nogavice za dame par od Din 10.— naprej
Kopalne čepice komad od Din 8.— naprej
Gumijasti kopalni pasovi komad od Din 6.— naprej
Sokolske majice komad od Din 20.— naprej

Nadalje velika zaloga čipk, vezenin, svilenih trakov, čevljev iz jadravine, sandal, kravat, sralc, ovratnikov, ženskih in moških nogavic itd. XXII

Troje neločljivih pojmov:

Bogata ponudba
Ugoden nakup

Lipski velesejem

1600 skupin blaga,
9600 tovarnarjev in veletrgovcev iz 24 držav

Razen tega je inozemskim kupovalcem na razpolago veliko število strokovnjaško organiziranih izvoznih domov, čijih zastopnike lahko najdete po zveznem uradu v Lipskem

Poslužite se ugodnosti, ki Vam jih nudi

Lipski jesenski velesejem.
ki se otvori, dne **31. avgusta 1930**

Obiščite istočasno tudi

2228

„IPA“ mednarodno razstavo, krznenih in lovskih predmetov

Vsa pojasnila daje urad
Lipskega sejma (Leipziger Messeamt) v Lipskem ali njegov častni zastopnik, dr. Leo Scheichenbauer, kemični laboratorij Maribor, Trg svobode 3. Tel. 21-03